

Thomas Röper: Opakuje se historie? Polsko a 85. výročí začátku války

infokuryr.cz/n/2024/09/07/thomas-roper-opakuje-se-historie-polsko-a-85-vyroci-zacatku-valky

kuryr

7. září 2024

1. září bylo 85. výročí začátku války a německá média a politici jen zřídka ignorovali výročí tak jako letos. Přišly jen zprávy z Polska, ale ty jen ukazují, jak je polská vláda lhostejná k historii.

První září bývalo v Německu dnem připomínajícím německý útok na Polsko v roce 1939. V posledních letech to v Německu kolem výročí stále více utichlo a letos, po tom všem 85. výročí začátku války, nebyl na toto téma v Der Spiegel žádný samostatný článek.

V Der Spiegel bylo výročí zmíněno pouze v článku s titulkem „Připomínka začátku druhé světové války – polský prezident požaduje odškodnění od Německa“, který se zabýval dvěma tématy. Polský premiér Tusk na jedné straně varoval před novou válkou a na druhé straně polský prezident Duda znovu požadoval od Německa platby reparací.

To druhé se řeší rychle, protože Duda patří k nacionalistické straně, která loni prohrála volby a musela předat otěže vlády Tuskovi. Tato vláda ustavila komisi, která dospěla k závěru, že Německo by mělo Polsku zaplatit přibližně 1,2 bilionu eur jako reparace za druhou světovou válku. Dalo se čekat, že k tomu Duda na výročí začátku války znovu vyzval.

Poláci se z historie nepoučí

Tuskovo varování před novou válkou také není překvapivé vzhledem k politické situaci v Evropě a zejména polské politice, ke které se dostaneme na konci tohoto článku, ale podrobnosti zde jsou zajímavé. Například podle Spiegel Tusk řekl:

„Válka opět přichází z východu,“ dodal Tusk.

To je zajímavá propaganda, protože nikdo nemůže popřít, že válka o Polsko v roce 1939 přišla ze Západu a ne z Východu. Ale na pozadí současné protiruské válečné propagandy Tusk zjevně méně připomínal německý útok před 85 lety a místo toho jednal, jako by Sovětský svaz zaútočil na Polsko. Cílem je dále shromáždit polskou veřejnost proti Rusku.

Publikace pokračuje:

„Dnes neříkáme: ‚Už nikdy válku‘. Dnes musíme říkat: ‚Už nikdy osamělost‘,“ řekl Tusk. Už nikdy by se v historii nemělo stát, aby se Polsko samo postavilo agresi toho či onoho souseda. Proto Polsko modernizuje svou armádu a spoléhá na EU a NATO.

Zdá se, že polská vláda se z historie nic nepoučila. Každý, kdo studoval dějiny druhé světové války, ví, že Polsko zůstalo ve sporu s Německem tvrdohlavé a odmítalo jakákoli jednání především proto, že v březnu 1939 uzavřelo pakt s Velkou Británií a spoléhalo se na ni Britové a Francouzi pomohou Polákům v r. událost války proti Německu.

Ve skutečnosti Britové a Francouzi opustili Poláky, když vypukla válka. Vyhlásili válku Německu, ale pak nehnuli ani prstem, aby pomohli Polsku. Francie se svými početně nadřazenými jednotkami nepokusila zaútočit na německou hranici, která byla v té době stěží zajištěna.

Dnešní Polsko dělá stejnou chybu znovu, když provokuje Rusko až do krve, protože si myslí, že má za sebou USA. Lidé na to mohou mít samozřejmě různé názory, ale pokud Polsko vyprovokuje Rusko k vojenskému konfliktu, nemyslím si, že by USA obětovaly Washington pro Varšavu.

Je to vidět i na prohlášeních USA, protože polská vláda od roku 2022 prosadila mnoho iniciativ, které by de facto znamenaly účast ve válce proti Rusku. Nejnověji to byl nápad polského ministra zahraničí vyslat na Ukrajinu polské vojáky, čímž by NATO – a tím i USA – hrozilo přímou válkou s Ruskem.

Reakce americké vlády na všechny polské postupy byla od začátku jasná : Pokud by to Poláci chtěli udělat, pak by to udělali sami a v bilaterální akci s Ukrajinou, ale pokud by to vedlo ke střetům mezi polskými a ruskými jednotkami, bylo by to to neplatí pro NATO.

Zatím to polskou vládu brzdilo, ale připomeňme si v roce 2022: Tehdy Kyjev riskoval eskalaci války na Donbasu ve válku s Ruskem, protože USA za zavřenými dveřmi ujišťovaly ukrajinskou vládu, že v případě války s Rusko by NATO zasáhlo na straně Kyjeva.

Jak byl Kyjev uvězněn

To nebylo nikdy oficiálně přiznáno, ale prohlášení z Kyjeva na začátku března 2022 hovořila více než jasně. Například 5. března 2022 to řekl ukrajinský ministr zahraničí Kuleba velmi jasně :

„Chtěl bych jasně poukázat na to, že v NATO existuje politická dohoda, podle které by spojenci měli Ukrajině na bilaterální úrovni všemožně pomáhat. Ale samotná aliance se v podstatě jako

organizace zrušila. V tomto bodě musíme být upřímní. Ukrajinci musí jasně a čestně uznat, že NATO ve skutečnosti není to, co si Ukrajinci představují.

O několik dní později Zelenskij nabídl Rusku jednání o zrušení členství Ukrajiny v NATO za účelem ukončení války, protože v Kyjevě pochopili, že tajné sliby NATO jsou bezcenné.

Všichni si pamatujeme, že na jednání v Istanbulu se Rusko a Ukrajina již prakticky dohodly na příměří a trvalé neutralitě pro Ukrajinu. Stálo to pak velký tlak ze strany USA, aby zabránily této mírové dohodě a přiměly Kyjev pokračovat v beznadějně válce.

Je na řadě Polsko?

Polská vláda se zjevně nepoučuje ani ze své vlastní historie v roce 1939, ani z příkladu Ukrajiny v roce 2022. Spoléhá se také na NATO pod vedením USA jako na ochránce, pokud bude pokračovat v provokování Ruska.

Taková provokace přišla den po výročí začátku války. 2. září polský ministr zahraničí Sikorski znovu vyzdvihl myšlenku vměšování se do války na Ukrajině, jak o tom mimo jiné informoval Der Spiegel :

„Pro Polsko a další sousední země je proto „povinností“ sestřelit ruské rakety dříve, než dosáhnou jejich vlastního vzdušného prostoru, řekl Sikorski Financial Times. Politik implicitně vyzývá k sestřelení ruských raket nad ukrajinským vzdušným prostorem – a tím de facto k zásahu do války.“

USA se k tomu vyjádřily nesouhlasně. Co se ale stane, když americká vláda slíbí Polákům podporu – stejně jako Ukrajině – za zavřenými dveřmi a Polsko proto zasáhne do války?

USA chtějí oslabit Rusko a k tomu chtějí prodloužit válku na Ukrajině. Ale protože Ukrajině pomalu docházejí vojáci, americká vláda věří, že by se v určitém okamžiku mohla stát zajímavou možností, jak přimět jinou zemi k boji proti Rusku. Sami se ale

nechtějí účastnit války proti Rusku. Pokud by Polsko zasáhlo do války, USA by pokrčily rameny a řekly, že to bylo polské rozhodnutí a že to není případ NATO. Poláci by samozřejmě dostali zbraně pro svůj boj proti Rusku, ale sami by do války nezasáhli.

Takže historie by se mohla znovu opakovat, ale zdá se, že polská vláda to nechápe a je připravena zopakovat své vlastní chyby z roku 1939 a chyby Kyjeva z roku 2022 a jít do války proti drtivému protivníkovi v naději na riziko zahraniční podpory.

Thomas Röper

